

NU+Trauma, wraak en veiligheid: hoe Israël zich één voelt tegen Hamas

Door Matthijs le Loux

16 nov 2023 om 05:03Update: 3 uur geleden

[76 reacties](#)

Delen

De uitzonderlijke gruweldaden van Hamas op 7 oktober vragen om een uitzonderlijke militaire respons, vinden de meeste Israëlische Joden. Daarvoor moet al het andere nu wijken. Het getraumatiseerde Israël heeft weinig tijd voor internationale kritiek op de oorlog tegen Hamas.

In de eerste plaats moet de hevigheid van het Israëlische offensief in de Gazastrook dan ook worden toegeschreven aan het collectieve trauma van de Hamas-aanvallen. Die dag heeft in Israël de naam 'Zwarte Zaterdag' gekregen.

In een recente [peiling](#) door de Universiteit van Tel Aviv zei 57,5 procent van de Joods-Israëlische ondervraagden dat de Israëlische strijdkrachten te weinig vuurkracht gebruiken in Gaza. 36,6 procent vindt de huidige vuurkracht gepast. Slechts 1,8 procent vindt het militaire optreden buitensporig. Een meerderheid van de Arabische Israëliërs, ongeveer een kwart van de bevolking, ziet liever een staakt-het-vuren.

Een meerderheid van de Israëlische burgers wil de "machtige wraak" die op 7 oktober werd beloofd door premier Benjamin Netanyahu, maar ook garanties dat Hamas hun land nooit meer op die manier kan overvallen. Als de Palestijnse extremisten herhaling beloven, zoals Hamas-leider Osama Hamdan deze week opnieuw deed, worden die woorden nergens serieuzer genomen dan in Israël.

Israël is gewend dat het een golf van internationale kritiek krijgt te verduren bij elk militair optreden in de Gazastrook, of dat nu gepaard gaat met zware bombardementen en grote aantallen burgerdoden of niet. Dat kleurt de ontvangst van de kritiek over de huidige oorlog ook: veel Israëliërs liepen al rond met het gevoel dat hun land het nooit goed kan doen.

Israëlische zorg overspoeld door getraumatiseerden

Voor de overlevenden van de aanvallen en de geliefden van de ontvoerden is het leven een wakende nachtmerrie geworden. De Israëlische psychologe Ayelet Gundar-Goshen schreef in [The Financial Times](#) dat velen van hen worden opgevreten door schuldgevoel. Hoe kan het dat hun kinderen zijn ontvoerd, maar zij niet. Dat hun partner dood is, maar zij niet? Gundar-Goshen hoorde over een man die zich met zijn twee jonge kinderen, een jongetje en een meisje, had verschanst in een schuilkamer. Nadat Hamas-strijders het huis in brand staken, sprong hij met zijn dochter uit het raam en liet hij zijn zoon achter. Die overleefde het niet.

Het trauma van 7 oktober beperkt zich niet tot de direct betrokkenen. Tijdens de aanvallen gingen veel Israëliërs bijvoorbeeld online op zoek naar nieuws over hun familieleden of vrienden. Ze zagen beelden die ze niet meer van hun netvlies krijgen. Voor veel anderen voelt het op zijn minst alsof de bodem onder hun veilige bestaan is weggeslagen. Elke dag komen er nieuwe horroordetails over de Hamas-aanvallen naar buiten en duurt de onzekerheid over het lot van de gijzelaars in de Gazastrook voort.

De Israëlische geestelijke gezondheidszorg was voor 7 oktober al overbelast en dreigt nu helemaal overspoeld te worden. NATAL, een stichting die helpt bij trauma's door oorlog en terrorisme, zegt in de afgelopen maand ruim 15.000 hulpaanvragen te hebben ontvangen: tien keer meer dan het maandgemiddelde van voor de oorlog.

Netanyahu ontvangt Rutte: 'We moeten ons verenigen tegen Hamas'

Nu eenheid, later afrekenen

Onderzoeksbureaus en andere commentatoren zien een duidelijk rally around the flag-effect in Israël. Na de Hamas-aanvallen, en nu de oorlog gaande is, voelen Israëliërs zich verenigd en willen ze één front vormen.

In de negen maanden voor die fatale dag in oktober werd Israël juist verscheurd door diepe politieke tegenstellingen rond voorgenomen juridische hervormingen van de regering-Netanyahu. Dat leidde tot stakingen en massale demonstraties. Deze twisten zijn voor nu naar de achtergrond verdrongen, maar het is de vraag hoelang ze daar zullen blijven.

Dat geldt ook voor de fouten die de regering en de veiligheidsdiensten maakten in aanloop naar Zwarte Zaterdag. In een recente [peiling](#) in opdracht van de Israëlische tv-zender Nieuws 13, zei 76

procent van de Israëliërs dat Netanyahu moet vertrekken. Maar niet meteen: zelfs sommigen van de felste critici van de premier vinden dat een oorlog niet het moment is voor een politieke afrekening.

Lot van de gijzelaars blijft onzeker

Een ander pijnpunt dat in de komende weken waarschijnlijk voor meer verdeeldheid zal zorgen, is het lot van de gijzelaars in de Gazastrook. Hun families en vrienden vinden dat de regering niet hard genoeg probeert hen vrij te krijgen.

In eerste instantie hielden velen van hen die kritiek in eigen kring, maar geleidelijk komt die naar de oppervlakte. "Het zou niet de tweede co-doelstelling van de oorlog moeten zijn. Het moet de eerste, de tweede én de derde doelstelling zijn om de gijzelaars terug te halen", zei Ruby Chen, vader van de ontvoerde negentienjarige militair Itay, eerder deze maand tegen [CNN](#).

Een meerderheid van Chens landgenoten is dat niet met hem eens. In de peiling van de Universiteit van Tel Aviv zei bijna 58,8 procent van de ondervraagde Joodse en Arabische Israëliërs dat de vernietiging van Hamas een belangrijker oorlogsdoel is dan de bevrijding van de gegijzelden. Daar gaf 33 procent de voorkeur aan.

Het conflict uitgelegd

- Wat is er nou eigenlijk aan de hand? [De basis in een notendop](#)
- Raketten, drones en tunnels: [dit kan worden verwacht van een Israëliërs offensief](#)
- Voor veel mensen in Gaza was het leven [altijd al uitzichtloos](#)
- Waarom mensen vanuit Gaza [ook niet Egypte in kunnen vluchten](#)
- Iraans regime juicht aanval op Israël toe: [dit is de Iraanse band met Hamas](#)

<https://www.nu.nl/midden-oostenconflict/6289881/trauma-wraak-en-veiligheid-hoe-israel-zich-een-voelt-tegen-hamas.html>